RIIGIKOGU

**Kristen Michal**
**Peaminister**

**ARUPÄRIMINE** **16. 11. 2026**

**Sotsiaalminister Karmen Jolleri tegevuse seaduslikkus, ministri vastutus ja võimalik huvide konflikt**

Lugupeetud peaminister,

avalikkuse ette on jõudnud tõsised küsimused sotsiaalminister Karmen Jolleri tegevuse seaduslikkuse kohta. Minister on jätkanud perearstinimistu hoidmist enda nimel olukorras, kus tema asendamine on kestnud kauem kui seadusega lubatud üks aasta.

Karmen Joller astus sotsiaalministri ametisse 25. märtsil 2025. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § $8^1$ lõike 7 kohaselt võib perearsti pikaajaline asendamine üldjuhul kesta kuni ühe aasta. Seega on Karmen Jolleri perearsti pikaajaline asendamine kestnud üle seaduses sätestatud tähtaja.

Vandeadvokaat Allar Jõks on juhtinud tähelepanu, et tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 37 lõike 1 punkti 4 kohaselt peab Tervisekassa sellises olukorras perearstinimistu ära võtma. Tegemist ei ole kaalutlusõigusega, mis võimaldaks seaduses sätestatud nõuet eirata.

Olukorra muudab veelgi tõsisemaks asjaolu, et sotsiaalminister on ühtlasi Tervisekassa nõukogu esimees. Seega tekib küsimus, kuidas tagatakse seaduse erapooletu rakendamine olukorras, kus seaduses ette nähtud tagajärg puudutab Tervisekassa nõukogu esimeest ennast.

Samal ajal on valitsus esitanud Riigikogule seaduseelnõu, millega soovitakse muuta perearsti pikaajalise asendamise regulatsiooni selliselt, et riigi või kohaliku omavalitsuse ametiülesannete täitmise ajal võiks asendamine kesta kuni volituste või ametiaja lõppemiseni.

Seadusemuudatus puudutab otseselt ka sotsiaalminister Jolleri isiklikku olukorda. Eelnõu on koostatud Sotsiaalministeeriumis, esitatud valitsusele minister Jolleri juhtimisel ning sotsiaalminister esindab valitsust ka eelnõu menetlemisel Riigikogus. Õigusriigi üks aluspõhimõtteid on, et seadused kehtivad kõigile võrdselt. Minister ei saa olla seadusest kõrgemal ega eeldada, et tema suhtes kohaldatakse teistsuguseid reegleid kui teiste Eesti inimeste suhtes.



RIIGIKOGU Lossi plats 1a, 15165, Tallinn T. +372 631 6331 F. +372 631 6334 riigikogu.ee

Eriti problemaatiline on olukord, kus minister, kelle enda tegevuse vastavus kehtivale seadusele on küsimärgi all, osaleb samal ajal just seda olukorda reguleeriva seaduse muutmises.

Sellest tulenevalt palume Teil vastata järgmistele küsimustele:

**1.** Kuidas hindate peaministrina sotsiaalminister Karmen Jolleri tegevuse vastavust tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § $8^1$ lõikele 7, arvestades, et tema perearsti pikaajaline asendamine on kestnud üle seaduses lubatud ühe aasta?

**2.** Kuidas on tagatud Tervisekassa sõltumatus ja erapooletus olukorras, kus seaduses sätestatud nimistu äravõtmise kohustus puudutab Tervisekassa nõukogu esimeheks olevat sotsiaalministrit ennast?

**3.** Kuidas hindate võimalikku huvide konflikti olukorras, kus minister Karmen Joller on osalenud sellise seadusemuudatuse ettevalmistamises ja valitsusele esitamises, mis võimaldaks tal endal säilitada perearstinimistu kogu ministriametis viibimise ajaks?

**4.** Milliseid samme on peaminister astunud, et selgitada välja minister Jolleri tegevuse õiguspärasus, ning milliseid tagajärgi peate vajalikuks juhul, kui leiab kinnitust, et valitsuse liige on jätnud seadusest tulenevad kohustused täitmata?

**5.** Kuidas kavatsete peaministrina tagada, et valitsuse liikmed järgivad kehtivaid seadusi samadel alustel kõigi teiste Eesti inimestega ning et seadusi ei muudeta ministrite isiklike huvide või varasemate rikkumiste õigustamiseks?

Riigikogu liikmed:

1. Mark-Helme
2. Evelin Poolamets
3. Arno Aller
4. Mart Helme
5. Helle-Moonika Helme